



## Verkiezingsprogramma 2022 - 2026

BEHOUD HET GOEDE EN VERBETER DAT

**DAAROM CDA!**

## **Inhoudsopgave**

- 3 De afgelopen periode
- 4 De komende periode
- 5 Leefbaarheid, Veiligheid, Participatie, Cultuur
- 6 Dienstverlening, WMO, Zorg
- 7 Jeugdhulp, Jeugdzorg
- 8 Onderwijs, Jeugd, Sport
- 9 Ruimtelijke Ordening, Wonen, Verkeer
- 10 Economie, Financiën, Werk en inkomen, Recreatie en toerisme
- 11 Duurzaamheid, Milieu, Klimaatadaptie en circulariteit

## De afgelopen periode

Het CDA heeft de afgelopen 4 jaar deel uitgemaakt van het college. Als gevolg van Corona, PFAS, stikstofproblematiek en minder geld vanuit Den Haag zijn het geen gemakkelijke jaren geweest. De kosten van specialistische jeugdzorg waren veel hoger dan de middelen die uit Den Haag kwamen en ook de kosten van OVER-gemeenten waren hoger door een aantal verwikkelingen. Desondanks is het de wethouder van financiën Jeroen Schalkwijk (CDA) met medewerking van de Raad gelukt de begroting voor 2022 en verdere jaren sluitend te krijgen.

De verwikkelingen met OVER-gemeenten komen tot een oplossing doordat Oostzaan en Wormerland tot een vorm van samenwerking zijn gekomen die beide gemeenten past, onder leiding van een nieuwe directeur. Deze positieve ontwikkeling is vereist, gelet op het aantal taken dat op deze organisatie afkomt met o.a. de invoering van de Omgevingswet (nieuwe wet inzake ruimtelijke organisatie, milieu, hinder, geluid, enz.) en ook het huisvesten van meer statushouders.

Voorzieningen waar we trots op kunnen zijn, zoals de bibliotheek, de sporthal en het zwembad, kunnen we in stand houden evenals subsidies aan diverse maatschappelijke instellingen.

Woningbouw is in deze tijd voor veel mensen het belangrijkste aandachtspunt. Wij zijn blij met wat er in de afgelopen collegeperiode is gerealiseerd. De flat in de Watermuntstraat is klaar en vervanging van de flat in de Gele Lisstraat staat op de agenda. Na 20 jaar stilstand is het wethouder Schalkwijk gelukt om ontwikkeling in de Zaandriehoek vlot te trekken. Een locatie voor ca. 225 woningen. De start van nieuwbouwwoningen in Oostknollendam liep helaas vertraging op, o.a. door PFAS en vervuilde grond. Deze problemen zijn inmiddels opgelost.

## De komende periode

De belangrijkste opdracht in de komende periode 2022 – 2026 zal wat het CDA betreft vooral zijn het bouwen van zo veel mogelijk woningen. De flat in de Gele Lisstraat zal worden gesloopt. Hier worden meer dan 75 woningen extra voor terug gebouwd. De voltooiing van Wormervelden door Parteon levert circa 225 woningen, en de nieuwbouw in Oostknollendam betreft 15 woningen.

Duurzaamheid en circulariteit is hierbij het uitgangspunt. Maar ook de bestaande bouw zal verduurzaamd moeten worden. Een opgave waaraan het CDA in de nieuwe collegeperiode invulling en uitvoering wil geven. Een en ander conform RES en Energietransitie.

Wormerland koestert zijn zelfstandigheid. Wormerland wil als zelfstandige gemeente nabij zijn aan de burger. Om goed naar elkaar te kunnen luisteren moet je op hoor afstand van elkaar blijven.

Het CDA is trots op de bereikte resultaten in de afgelopen periode en wil graag verantwoordelijkheid nemen om Wormerland ook in de toekomst een veilige, duurzame, zelfstandige, sociale 'fijn om te wonen' plaats te laten zijn. In het verkiezingsprogramma beperken we ons bewust tot de onderwerpen die naar onze mening op dit moment een rol spelen binnen onze gemeente.

Bij het vaststellen van het beleid laat het CDA zich leiden door vier uitgangspunten:

- **Gespreide verantwoordelijkheid.** Dit staat voor de erkenning van maatschappelijk initiatief met als kernbegrip vertrouwen in elkaar. Vertrouwen is belangrijk. Niet alles hoeft volgens regels en wetten te gebeuren. Mensen en bedrijven weten vaak zelf heel goed hoe dingen moeten worden geregeld.
- **Solidariteit.** Het CDA zet in op de betrokkenheid van burgers om de onderlinge verbondenheid te versterken. Betrokkenheid tussen generaties en tussen arm en rijk. We leven niet alleen voor onszelf, maar we zijn pas mens door met elkaar te leven.
- **Publieke gerechtigheid.** Het CDA staat pal voor de rechtsstaat als onmisbare voorwaarde voor de bescherming van de menselijke waardigheid. De overheid is er om samenleven mogelijk te maken voor ons allemaal. Het bestuur moet transparant zijn. De overheid is er ook om onrecht te bestrijden, ze moet rechtvaardig, betrouwbaar en controleerbaar zijn.
- **Rentmeesterschap.** Vanuit een besef van verbondenheid tussen generaties voelt het CDA zich geroepen tot zorg voor natuur en cultuur. We hebben de natuur en de cultuur geërfd van onze (voor)ouders en te leen voor de mensen die na ons komen. Om een betere samenleving achter te laten is visie, creativiteit en innovatie nodig.

## Leefbaarheid, Veiligheid, Participatie, Cultuur

Wij willen de komende jaren blijven werken aan een gezonde leefomgeving in buurten, wijken en kernen; waar inwoners zich veilig en thuis voelen. Een sterke samenleving is gebouwd op saamhorigheid en gedeelde verantwoordelijkheid, en geeft mensen directe invloed op hun eigen leefomgeving. Participatie, met als onderdeel daarvan wijk- en buurtgericht werken, leidt tot een beter (sociaal) leefklimaat. De beleving van de leefomgeving wordt in grote mate bepaald door de kwaliteit van de openbare ruimte en de zorg voor de aanwezige cultuur.

Een veilige samenleving gaat verder dan alleen het inzetten van handhaving en politie; ook de samenleving zelf heeft hierin een grote rol. Voor het signaleren en terugdringen van (jeugd)overlast, huiselijk geweld en criminaliteit is samenwerking tussen (jeugd)zorg, onderwijs en veiligheidsorganisaties essentieel, waarbij ook de belangrijke rol van onze inwoners moet worden betrokken.

Aandachtspunten zijn:

- *De gemeente staat voor ontmoetingsplaatsen voor en door bewoners. Wij ondersteunen activiteiten uit de samenleving die gericht zijn op binding en ontmoeting tussen mensen onderling.*
- *Wij willen dat iedereen mee kan doen. Wij ondersteunen mensen voor wie meedoen niet altijd vanzelfsprekend is.*
- *Eenzaamheid is een groot probleem in onze samenleving. Het vraagt iets van ons allemaal. Alleen samen kunnen we eenzaamheid doorbreken en mensen het gevoel geven ertoe te doen. Het invoeren van de inwonerspas kan mensen er toe brengen om 'mee te gaan doen'.*
- *De bestaande openbaar vervoer busverbindingen blijven in stand. Waar mogelijk zal de toegankelijkheid voor mensen met een beperking worden verbeterd. Hierbij denken we o.a. aan de buurtbus.*
- *De gemeente investeert in het behoud en functioneel gebruik van monumenten. Hierbij kan ook gedacht worden aan het herstel van de Bartelsluis.*
- *De gemeente bevordert en ondersteunt het verenigingsleven en de vele vormen van cultuur in Wormerland, inclusief de kernen.*
- *Het aanwezige groen binnen de bebouwde kommen dient goed onderhouden te zijn.*
- *Sportverenigingen, scholen, en kerkelijke- of culturele- of maatschappelijke organisaties kunnen niet zonder vrijwilligers. Daardoor ontstaan sociale netwerken die van belang zijn voor een sterke samenleving. Het is een taak voor de gemeente om dit te ondersteunen en te waarderen.*
- *Bij vandalisme herstelt de gemeente zo snel mogelijk vernielingen in de openbare ruimte. Het CDA vindt het belangrijk dat er altijd aangifte wordt gedaan en wil waar dat kan de schade verhalen op de daders.*

## Dienstverlening, WMO, Zorg

Het welbevinden van mensen staat centraal voor het CDA. Het CDA gaat uit van de persoonlijke kracht en waardigheid van mensen. Ook hier geldt: iedereen hoort erbij en iedereen kan meedoen!

Mensen die het nodig hebben worden ondersteund op een wijze die bij hen past. De gemeente dient zich hulpvaardig en dienstbaar jegens iedereen op te stellen.

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning zorgt dat iedereen mee kan doen aan de samenleving en zoveel mogelijk zelfstandig kan blijven wonen. In Wormerland volgt de CDA-fractie de uitvoering van de WMO-wet met als hoofdpunten kwaliteit, betaalbaarheid en toegankelijkheid.

Aandachtspunten zijn:

- *Het huidige niveau van de zorg dient minimaal in stand te worden gehouden.*
- *Bekendheid bij de inwoners van Wormerland over het werk van het wijkteam / sociaal team.*
- *Voorlichting over taken en faciliteiten en limieten in het kader van de WMO.*
- *Taakstellend: het verkorten van tijd tussen aanvraag, onderbouwing en verkrijgen van voorzieningen. In het bijzonder bij aanvraag voor een maatwerkvoorziening (doorlooptijden).*
- *Diensten die worden verleend in het dienstencentrum in Wormer (SCWO), moeten ook periodiek in de buurthuizen in de kernen kunnen worden verleend.*
- *De gemeente zal vrijwilligers en mantelzorgers zo veel mogelijk ondersteunen, begeleiden en (o.a. financieel) waarderen. Hiertoe behoort het bieden van informatie en advies, respijtzorg en emotionele en praktische hulp.*
- *Voor het onderhoud aan het groen in de openbare ruimte maken wij bij voorkeur gebruik van de sociale werkvoorziening.*
- *Mensen worden aangemoedigd om langer thuis te blijven wonen. Dit kan soms leiden tot een toenemende eenzaamheid. Bij de maatschappelijke ondersteuning van de inwoners zien wij daarom als gemeentelijke taak het faciliteren van buurthuizen en stimuleren van verenigingsactiviteiten resp. buurtwerk.*
- *Het CDA is voor laagdrempelige voorzieningen voor de minima, waartoe wij rekenen de invoering van de inwonerspas.*

## **Jeugdhulp, Jeugdzorg.**

Voor een kind of jeugdige is het van belang om warme, ondersteunende relaties te hebben met het gezin, vrienden, de school en de wijk. Deze basis geeft kinderen de kans zich te kunnen ontwikkelen. Wordt of is die kans op enerlei wijze verstoord dan hebben overheid en samenleving hierin een taak.

Zo is het Jeugdteam in Wormerland met goede en passende hulp werkzaam voor kinderen en gezinnen.

De doelen bij jeugdhulp zijn om kwetsbare jongeren beter te beschermen als hun ontwikkeling gevaar loopt en op weg te helpen zelfstandig te worden.

Bij vraag om hulp kan snelle integrale en laagdrempelige hulp voor jeugdige én gezin worden aangeboden waarbij het gezin centraal staat met het perspectief van de jeugdige voorop. Op weg naar een oplossing wordt getracht het probleem klein te houden met ondersteuning dicht bij huis. Het streven is om kinderen zo zorgeloos mogelijk te laten opgroeien.

Het Jeugdteam in Wormerland werkt samen met Centrum Jong, onderwijs, huisartsen, onderwijs, kinderopvang, sociaalteam, SCWO e.v.a.

Aandachtspunten zijn:

- *Meer bekendheid bij de inwoners van Wormerland over het werk van het Jeugdteam.*
- *Laagdrempelig en snelle hulp bij jongeren door het Jeugdteam.*
- *Actieve samenwerking met de partners in Wormerland.*
- *Verminderen van dure 2<sup>e</sup> en 3<sup>e</sup> lijn specialistische hulp door verlenen van vroegtijdige hulp binnen het gezin.*
- *Investeren in preventie, cursusaanbod Centrum Jong en uitbreiding opvoedsprekuur.*

## Onderwijs, Jeugd, Sport

Het is onze taak om kinderen thuis en op school goed voor te bereiden op hun rol en plek in de samenleving en de wereld daarbuiten. Daarbij is de school vaak een van de eerste plekken waar een kind aanklopt voor hulp. Het CDA vindt het belangrijk dat scholen, sportverenigingen en jeugdinstanties zich in gelijke mate verantwoordelijk voelen voor het welbevinden van onze jeugdigen.

Aandachtspunten zijn:

- *Er is helaas een verband tussen de financiële situatie thuis en de schoolprestaties van een kind. Deze financiële situatie heeft in veel gevallen ook gevolgen voor de participatie van het kind bij sport en spel. Daardoor ontstaat vaak 'overerfbare' armoede. Het CDA zal daarom streven naar invoering van de 'inwonerspas' waarmee kinderen uit minima gezinnen kunnen worden geholpen om gelijkwaardig met leeftijdgenoten deel te kunnen nemen aan school, sport en spel.*
- *Sport is gezond, voor zowel lichaam als geest. Met name teamsport heeft een belangrijke maatschappelijke en sociale functie voor het individu. Het CDA zal zich daarom inzetten voor behoud, verduurzaming en nieuwbouw van sportaccommodaties.*
- *Wij willen samenwerking stimuleren en inzetten op multifunctioneel gebruik van (sport)accommodaties.*



## Ruimtelijke ordening, Wonen, Verkeer

De relatief grote hoeveelheid 'groene ruimte' in Wormerland is een uiterst waardevol bezit. De inrichting van de publieke ruimte raakt ons allen. Ruimtelijke ordening gaat om het scheppen van een zo goed mogelijk evenwicht tussen wonen, werken en recreëren, tussen economische en ecologische functies. De wensen van Wormerland over ruimtelijke ordening zijn vastgelegd in een structuurvisie en in bestemmingsplannen.

Medio 2022 zal de Omgevingswet in werking treden. Een van de bedoelingen is dat er aanzienlijk meer ruimte komt voor burgerinitiatief en burgerparticipatie bij de inrichting van de publieke ruimte binnen de gemeente. Dit juichen wij toe. Ook omdat de omgevingswet ons meer mogelijkheden zal bieden om tegemoet te komen aan specifieke wensen van inwoners, belangengroeperingen en ondernemers.

Het CDA wil dat woningbouw binnen de gemeente met grote voortvarendheid wordt voortgezet. Hierbij zal met name het bouwen in de Zaandriehoek een grote bijdrage leveren aan het verminderen van het woningtekort in onze gemeente. Ook het nader uitwerken van de ontwikkelingsvisie Zaanoever zal hieraan een forse bijdrage leveren.

Aandachtspunten zijn:

- *Het CDA zet in op het bouwen van zo veel mogelijk woningen, waarbij rekening wordt gehouden met de diverse doelgrepen, zoals senioren, starters en mensen met een minder dan modaal inkomen (labelen van woningen voor doelgroepen).*
- *Het CDA steunt het omvormen van bedrijfs- en kantoorpanden naar woningen waar dit mogelijk is. Hiertoe rekent het CDA ook nadrukkelijk agrarische bedrijfspanden.*
- *Het CDA wil dat de gemeente doorgaat met het aandringen bij de provincie om akkoord te gaan met het voorgestelde beleid t.a.v. "bouwen in de tweede lijn", inclusief het experimenteren met alternatieve woonvormen.*
- *Ouderen die willen verhuizen naar een kleinere woning ervaren hierbij soms veel drempels, zoals verhuizing, of een te hoge huur voor een kleiner huis. Het CDA wil met de woningcorporaties deze drempels wegnemen om zo doorstroming te stimuleren.*
- *Het CDA beschouwt het Wormer- en Jisperveld als een zeer kostbaar cultuurhistorisch natuurgebied. Wij moeten zoeken naar middelen om een haalbare balans te vinden tussen het beheer, natuurwaarden, recreatie en toerisme.*
- *In de Wijdewormer is een gezonde agrarische sector actief. Door deze agrariërs wordt goeddeels het landschap in de Wijdewormer onderhouden. Het CDA beschouwt de agrarische sector als onmisbaar voor het in stand houden van het open landschap in de Wijdewormer..*
- *Het CDA wil realisatie van de zogenaamde 'Tiny Houses' (kleine verplaatsbare woningen) in beperkte mate mogelijk maken.*
- *Het CDA wil t.b.v. het in stand houden van de aanwezige stolpen de mogelijkheid om binnen een stulp twee woningen te realiseren verruimen naar meer dan twee woningen. Hiermee kan tevens het aanbod van woningen worden verruimd.*
- *Wij zijn voor het bevorderen van het gebruik van de fiets, en ondersteunen het uitbreiden van fietspaden en oplaadpunten voor elektrische fietsen.*

## **Economie, Financiën, Werk en inkomen, Recreatie en toerisme**

Het CDA staat voor een sterk en financieel zelfstandig Wormerland. Hiertoe dient een evenwichtig financieel beleid te worden gevoerd waarbij een realistisch sluitende meerjarenbegroting het uitgangspunt is. Economische bedrijvigheid en ondernemerschap dragen bij aan de vitaliteit en de leefbaarheid van onze gemeente, met voldoende en goede werkgelegenheid, ook in de kernen. Het CDA kiest vanuit zijn uitgangspunt van rentmeesterschap nadrukkelijk voor het stimuleren van sociaal ondernemerschap, waarbij het bedrijf bijdraagt aan het geven van kansen aan mensen en aan duurzaam en circulair produceren. De kansen voor Wormerland om werkgelegenheid te creëren en te behouden zullen vooral gezocht moeten worden binnen de bestaande bedrijven en industrie, en in hetgeen onze gemeente te bieden heeft op agrarisch /toeristisch/recreatief/natuur gebied. Belangrijk hierbij is de samenwerking met de buurgemeenten in regionaal verband.

Aandachtspunten zijn:

- *Uitgangspunten voor het financieel beleid van het CDA zijn zorgvuldigheid, spaarzaamheid, transparantie en gematigde lokale lasten.*
- *Functieverandering van leegstaande winkels, kantoren bedrijfsgebouwen en overheidsgebouwen moet aantrekkelijker worden. Bij het verzoeken hiertoe dient ruimhartig met regels te worden omgegaan.*
- *Om ondernemerschap optimale kansen te geven is het belangrijk om experimenten toe te staan. De binnenkort in te voeren omgevingswet biedt ruimte en mogelijkheden aan inwoners en bedrijven om zelf initiatieven te ontplooiën op ruimtelijk gebied. De gemeente dient deze initiatieven maximaal te faciliteren binnen de grenzen van de wet.*
- *Het CDA is voorstander van het in stand houden van de werkmakelaar (intermediair tussen werkzoekenden en bedrijven) t.b.v. een optimale participatie.*

## **Duurzaamheid, Milieu, Klimaatadaptatie en circulariteit:**

Duurzaamheid staat hoog in het vaandel van het CDA Wormerland. Het is belangrijk dat de jeugd zo vroeg mogelijk bekend raakt met de eindigheid van fossiele brandstoffen en de schadelijke uitstoot daarvan, dus blijven we duurzaamheidslessen op de basisscholen ondersteunen/organiseren.

Het CDA ondersteunt het 'klimaatakkoord van Parijs' waarbij in 2030 49% minder CO2 mag worden uitgestoten t.o.v. 1990 en in 2050 de opwarming van de aarde onder de 2 graden Celsius moet blijven. Om hier aan te kunnen voldoen zullen we door moeten gaan met het nemen van duurzame maatregelen.

Aandachtspunten zijn:

- *Bestaande woningen worden beter geïsoleerd waarbij bewoners financieel worden ondersteund om maatregelen te nemen. Het laten uitvoeren van warmtemetingen zal gratis worden aangeboden waardoor bewoners direct zien waar in de woning veel energie verloren gaat.*
- *Er komt een fonds om funderingsproblematiek bij bestaande woningen te onderzoeken om bewoners van Wormerland meer inzicht te geven in de constructieve staat van hun huis.*
- *Het CDA is tegen het gebruik van agrarische grond t.b.v. zonneweides zolang er binnen Wormerland nog grote oppervlakten daken op bedrijfsgebouwen (incl. stallen) niet worden benut voor het opwekken van zonne-energie.*
- *Alle nieuw te bouwen woningen worden gasloos aangesloten op het energienetwerk.*
- *De bouw is een van de grootste CO2 uitstoters in Nederland, daarom vindt het CDA dat nieuwbouwwoningen met zo veel mogelijke circulaire materialen moet worden gerealiseerd. Een goed voorbeeld zijn houten woningen, die niet alleen goed voor het milieu zijn maar ook een prettiger binnenklimaat geven.*
- *Meer groen in de openbare ruimte zorgt voor verkoeling tijdens warme dagen waardoor het effect van de straling van de zon verminderd en daardoor de temperatuur daalt.*



# Wormerland

Van het **CDA** mag u verwachten dat wij ons de komende vier jaar inzetten voor iedereen, ook voor u!

Contact: [CDA@wormerland.nl](mailto:CDA@wormerland.nl)  
Website: [CDA Wormerland](http://CDA.Wormerland.nl)